

TRAKŲ MENO MOKYKLOS NUOSTATOS DĖL FIZINIO KONTAKTO UGDYMO PROCESĖ

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šios nuostatos skirtos visiems Trakų meno mokyklos mokytojams, darbuotojams, mokiniams ir jų tėvams ar globėjams.

2. Nuostatomis siekiama užtikrinti galimybes mokiniams ir mokytojams dirbti ir mokytis tokioje aplinkoje, kurioje taikomi tinkamo elgesio standartai ir užtikrinamas saugumas, nėra vietos diskriminacijai bei priekabiavimui.

3. Fizinio kontaktu vadinama mokytojo prisilietimas prie mokinio aiškinant, demonstruojant, taisant ar tikslinant tam tikrą mokinio kūno padėtį perteikiant ugdymo turinio dalykus, pvz. formuojant profesionalią techniką ar įgūdžius ir pan.

4. Mokyklos ugdymo programa skirta formuoti profesionalius meninius (muzikos, dailės ir šokio) įgūdžius ir gebėjimus, kurie susiję su taisyklinga tam tikrų kūno dalių padėtimi, tikslumu ir kruopštumu. Labai dažnu atveju tai yra vienintelė metodika ugdymo turiniui perteikti, žodinio išaiškinimo ir mokytojo demonstravimo dažniausiai nepakanka, kad mokinys pats galėtų taisyklingai pademonstruoti ar atlikti mokomą pratimą, gebėjimą ar užduotį, kadangi net ir nedidelis nuokrypis nuo taisyklingos padėties gali turėti didžiulės įtakos profesionalios technikos formavimuisi, mokinio sveikatai ir galutiniam rezultatui.

5. Fizinis kontaktas iš mokytojų ar kitų mokyklos darbuotojų gali būti taikomas ir tais atvejais, kai yra būtina mokinį fiziškai sulaukyti ar sustabdyti siekiant apsaugoti nuo savęs ar kitų žmonių sužeidimų, sužalojimų, siekiant išvengti turto niokojimo ar sugriovimo. Tokias atvejais fizinis kontaktas nėra laikomas ugdymo turinio įgyvendinimo metodika, turi būti atliekamas taikant minimalią fizinę jėgą, skirtą mokinio sustabdymui, atitraukimui ar izoliavimui nuo žalingų veiksmų, keliančių grėsmę jo paties ir aplinkinių sveikatai ar saugumui.

II SKYRIUS FIZINIO KONTAKTO BŪTINUMO METODINIAI ASPEKTAI

6. Fizinio kontakto poreikis yra būtinas kiekviename ugdymo etape, kadangi formuojami baziniai gebėjimai, nuo kurių taisyklingumo priklauso tolimesnė profesionalių įgūdžių kokybė.

7. Fizinis kontaktas taikomas supažindinant ir formuojant taisyklingą kūno dalių padėtį (-is), koreguojant netaisyklingą (-as) padėtį (-is), užtikrinant mokinio saugumą. Kai fizinis kontaktas tarp mokinio ir mokytojo yra būtinas, jis turi vykti taip, kad būtų tinkamai suprantamas ir mokinio, ir mokytojo. Mokytojas visais atvejais liesdamas mokinį turi komentuoti savo veiksmus.

8. Fizinis kontaktas formuojant taisyklingą techniką būtinas:

8.1. **muzikos ugdymo** pamokose:

8.1.1. **fortepijono ir akordeono** pamokose mokytojas formuoja plaštakos, dilbio, žasto, pažasties taisyklingą padėtį, nugaros ir pečių taisyklingą laikyseną, nugaros ir pečių juostos raumenų įtempimą, kitas taisyklingų gebėjimų formavimui turinčias įtakos kūno dalis;

8.1.2. **styginių instrumentų** pamokose mokytojas formuoja dešinės rankos techniką - taisyklingą plaštakos, dilbio, alkūnės, žasto, pažastų ir pečių, bei galvos padėtį, kitais taisyklingų gebėjimų formavimui turinčias įtakos kūno dalis;

8.1.3. **pučiamųjų (medinių, varinių, liaudies) instrumentų** pamokose mokytojas formuoja abiejų rankų plaštakų, dilbių, alkūnių, žastų taisyklingą padėtį, pečių laikyseną, taisyklingo kvėpavimo įgūdžiai formuojami liečiant diafragmos ir krūtinės laštos sritis, kitas taisyklingų gebėjimų formavimui turinčias įtakos kūno dalis;

8.1.4. **mušamųjų instrumentų** pamokose mokytojas formuoja abiejų rankų pirštų, plaštakų, dilbių, alkūnių, žastų ir pečių teisingą laikyseną bei technikas. Formuojama kojų ir pėdų technika bei lavinama koordinacija, siekiama taisyklingos viso korpuso laikysenos, lavinamos kitos taisyklingų gebėjimų formavimui turinčios įtakos kūno dalys;

8.1.5. **skrabalų** pamokose mokytojas formuoja abiejų rankų pirštų, plaštakų, dilbių, alkūnių, žastų ir pečių teisingą laikyseną bei technikas. Lavinamos kitos taisyklingų gebėjimų formavimui turinčios įtakos kūno dalys.

8.2. **Šokio ugdymo** pamokose fizinis kontaktas tarp mokinio ir mokytojo vyksta pastarajam koreguojant netaisyklingą kūno dalių padėtį. Fizinio kontakto būtinumu savo metodikas grindžia visos šokio ugdymo krypties mokyklos. Mokinio ruošimo metu neišvengiama ir būtina pedagogui taisyti netaisyklingas galvos, pečių, menčių, rankų, korpuso, juosmens, liemens, klubų, šlaunų, blauzdų, kulkšnių, pėdų ir kitų kūno dalių padėtis, koreguoti raumenų ir raiščių įtempimus bei kryptis, sąnarių judėjimo kryptis ir kitais taisyklingų gebėjimų formavimui įtakos turinčios kūno dalių padėtis ir jų judėjimo kryptis pamokose.

Visose pamokose mokytojas pirma išaiškina judesio techniką, po to judesio atlikimo specifika parodo pats ir vėliau mokiniams atliekant elementą, junginį, fizinio kontakto būdu koreguoja klaidas.

8.3. **Dailės ugdymo** pamokose fizinis kontaktas taikomas mokant taisyklingai laikyti įrankius (skulptūros - kalta, piešimo - pieštuką, tapybos - teptuką ir pan.) bei mokant naudotis šiais įrankiais. Tuo siekiama ne tik taisyklingų profesinių įgūdžių, bet ir užtikrinti mokinių saugumą.

Fizinis kontaktas galimas ir mokant grafikos technologijų - dirbant su spaustuvės įranga, gali būti taikomas mokantis žmogaus anatomijos vaizdavimo piešime, skulptūroje ir pan.

Fizinis kontaktas taip pat neišvengiamas siekiant apsaugoti mokinius nuo apsinuodijimų, traumų ir panašių dalykų dirbant su spausdinimo, kepimo ar kaitinimo priemonėmis grafikos, keramikos ar skulptūros pamokose.

III SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

9. Mokinių tėvai gali stebėti sūnaus (-ų) ar dukros (-ų) individualias pamokas iš anksto suderinę tai su mokytoju bei informavę direktoriaus pavaduotoją ugdymui, tačiau tai nesuteikia teisės kištis į pedagoginį procesą, ar jį savavališkai reguliuoti.

10. Jei tėvai nesutinka su mokytojo pasirinkta fizinio taikymo metodika pamokoje, jie gali kreiptis į mokyklos direktorių prašydami dalyko specialistų įvertinti fizinio kontakto tikslumą ir būtinumą konkreto mokinio atveju.

11. Mokykla pasilieka teisę esant būtinybei šias nuostatas papildyti ar koreguoti.

12. Šios nuostatos įsigalioja nuo jų patvirtinimo dienos.

13. Trakų meno mokyklos nuostatos dėl fizinio kontakto ugdymo procese talpinamos mokyklos svetainėje www.trakumenomokykla.lt.